

ఉద్వేగాలు

ఉద్వేగాలంటే నాకు చాలా అసహ్యం. ఏమీ కారణం లేకపోయినా ఏడవగలగడం ఒక గొప్పతనమేమో గాని, సంఘమర్యాదకీ, నాగరికతకీ తగినది మాత్రం కాదు. పెద్దవాళెవరయినా కంట నీరు పెట్టుకుని ఏడిచారంటే నాకు రోత. నాకేగోదు, నాగరికత అంటే తెలిసిన ప్రతివాడికీని. హరిశ్చంద్ర నాటకంలో కూర్చుంటే వేషాలు వేసేవాళ్లు సరిగా ఏడవలేకపోయినా, మనకి అటూ ఇటూ కూర్చున్నవాళ్లు ముక్కులు వీచుకుంటూ, గొంతులు నవరించుకుంటూ కళ్ల నీరు తుడుచుకోడం చూసినప్పుడల్లా 'అరేరే! ఏమిటి మూఢత్వం?' అనుకుంటాను. పరామర్శకి వెళ్లే పెద్దమనుష్యులంతా తేలికగా కళ్లనీళ్లు తెప్పించుకుని కష్టమంతా తమదయినట్టుగా నటించగలగడం చాలా కష్టమేమో గాని, అది సభ్యత ఎంతమాత్రం కాదని నా నిశ్చితాభిప్రాయం.

నాకు ముప్పయిఏళ్ల క్రిందటిమాట జ్ఞాపకం వస్తోంది. మా చెల్లెలి నప్పుడు శేషి అనేవాళ్లం. దానికి ఆయిదో ఏడు, నాకు తొమ్మిది. మా అమ్మమ్మగారి ఇంటి దగ్గర మాకిద్దరికీ బాగా అలవాటు. మా అమ్మ లేకపోయినా ఒకటి రెండు వారాలు మా

అమ్మమ్మ దగ్గర శేషి ఉంటూ ఉండేది. మా అమ్మా నాన్న
కాశీరామేశ్వరాలు యాత్రవెడతూ, ఉండగలమనే ధైర్యం మీద
శేషినీ, నన్నూ అమ్మమ్మగారింటి దగ్గర వదలి వెళ్ళిపోయారు.

అప్పుడు మా శేషి బాలా చలాకిగా ఉండేది. అది అంటే
అందరికీ బాలా ముద్దు. అంతా దాన్నే ఎత్తుకునేవారు. అంచేత
నాకు కొంచెం ఈర్ష్యగా ఉండేది. దానిమీద నాకు అధికారం
ఉందని నిరూపించుకోడానికి అప్పుడప్పుడు కొంచెం కేకలు వేసే
వాడిని. దానికి కోపంవస్తే, 'రాజిగాలి జత్తుందను' అనేది. నేను
కొంతసేపు జవాబు చెప్పకుండా కూర్చుంటే దగ్గరగా వచ్చి,
'ఉంతానులే, నన్నెప్పులూ అల్లా అనకేం మరి?' అని సమాధాన
పడేది.

దాని మాటలు అందరికీ నవ్వువచ్చేవి. ఒకనాడు రాత్రి గదిలోకి
ముందు మా అత్తయ్య వెళ్ళింది. తరువాత మా మామయ్య వెళ్ళాడు.
మామయ్య తలుపు దగ్గరగా వేసుకుంటున్నాడు. అప్పుడు మా
అమ్మమ్మ పక్కని పడుకున్న శేషి ముఖం అదోమోస్తరుగా పెట్టి
అందిగదా, 'భీ! అనయ్యమమ్మ! ఎవరన్నా గదిలో తలుపేసుకు
పరుకుంటారేంతి! భీ!' అని. మామయ్య వెంటనే తలుపు తెరిచి
పకపక నవ్వి దాన్ని ఎత్తుకొని గదిలోకి తీసుకువెళ్ళాడు. మా
అత్తయ్య దానికో పాట నేర్పింది.

'అలంకరించుకోవే కోడలా! అత్తవారింటికి పోవాలి.'

అసలుపాట ముద్దుగా ఉన్నా లేకపోయినా, మా వెల్లి భావలో
అది రూపాంతరం పొంది ఎంతో ముద్దుగా ఉండేది. మేము
అమ్మమ్మగారింటి దగ్గర ఉన్నప్పుడు పక్క ఇంట్లో ఒక అమ్మాయికి
కార్యమయింది. మేమంతా భోజనానికి వెళ్ళాము. నాలుగోనాడు ఆ
అమ్మాయి అత్త వారింటికి వెళ్ళేనాడు మావళ్ళంతా చూడానికి వెడు
తుంటే, నేనూ శేషికూడా వెళ్ళాము. ఆ అమ్మాయి ఒక గదిలో వీర
కటుకుంటోంది. శేషి ఆక్షతూ పాడుతూ అక్కడికి వెళ్ళి పొడింది:

'అలంకరించుకోవే కోడలా! అత్తవారింటికి పోవాలి.'

ఆపాట అరం దానికి అసలు తెలియదు. కాని పాపం ఆ అమ్మాయి కళ్లనీరు పెట్టుకుంది.

ఎవరూ లెకుండా అడుకుంటూ ఉన్నప్పుడలా ఈ పాటే అది పాడుకుంటూ ఉండేది. గంతులు వేస్తో, పువ్వులు కోసుకునేటప్పుడు, మట్టితో ఇళ్లు కట్టుకునేటప్పుడు అదేపాట!

‘అలంకరించుకోవే కోడలా! అత్త వారింటికి పోవాలి.’

కాని చివరకి శేషి అత్త వారింటికి పోయేనాటికి ఈ పాట దానికి జ్ఞాపకంలేదు.

శేషి అమ్మకోసం బెంగపెట్టుకున్నా అభిమానంవేత పయికి వెప్పేదికాదు. ఒకనాడు నేను అన్నాను ‘శేషి అమ్మకోసం బెంగ పెట్టుకుందోయి’ అని.

దానికి రోషం వచ్చింది. ‘ఎదవా! నువ్వే బెంగత్తుకున్నావు’ అని ఏడుపు మొదలుపెట్టింది. ఆనాడే మొదలు దానికి జ్వరం. అది ఓపిక ఉన్నంతవరకూ తిని, తిరగడం మాత్రం మానలేదు. ఆరోజునుంచీ అది ఎవరితోటీ అట్టే మాట్లాడేది కాదు.

ఒకనాడు అది మట్టితో ఇల్లుకడుతూ తనలోతను అనుకుంటోంది, ‘ఇది అమ్మకీ, ఇది నాన్నకీ, ఇది నాకూ, ఇది అన్నయ్యకీ, చీ! ఇది అన్నయ్యకీ లేదు. నన్ను బెంగత్తుకున్నానన్నాడు, నేను బెంగత్తు కున్నానేంతి?’

దాని కళ్లలోకి ఏడుపు వచ్చేసింది. వెంటనే లేచి, కాలితో ఆ ఇల్లు తన్నిపారేసి గొంతువత్తి పాడింది: ‘అలంకరించుకోవే కోడలా, అత్త వారింటికి పోవాలి.’

కాని ఏడుపాగలేదు. కళ్లు నులుపుకుంటూ వెనక్కి తిరిగితే నేను కనబడ్డాను. మళ్ళీ అభిమానపడి, ‘అలంకరించుకోవే కోడలా...’ శక్తికొలదీ గొంతువత్తి పాడింది.

‘అన్నయ్య! మనం మనూ రెల్లిపోతాం కదూ?’

‘అమ్మా, నాన్నా వచ్చాకాను’ అన్నాను నేను.

‘వచ్చాకేలే’ అంది.

మరునాడు అది మంచంమీద నుంచి లేవలేదు. మా అమ్మమ్మ చాలా భయపడింది. నిద్రలో అప్పుడప్పుడు పలవరింతులు. మా నాన్నకి తంతి ఇచ్చారు.

రెండురోజులు శేషి కళ్లు విప్పలేదు. మూడవనాడు మధ్యాహ్నం కొంచెం తెలివివచ్చి నాలుగుపక్కలా కలియచూసింది. తను అనుకున్నదేదో కనబడనట్టుగా ఊపిరివిడిచి మళ్ళీ పడుకుంది. మా అమ్మమ్మ దగరగా వెళ్లి, 'ఎల్లా ఉందమ్మా?' అంది.

'మావూరే బాగుంతుంది మీవూరుకంతే' అంది శేషి.

'అమ్మ వస్తుంది. బెంగపెట్టుకోకే తల్లీ! నీకు ఎంచక్కా ఎన్నో తెస్తాడు నాన్న. అన్నయ్య కొక్కటి ఇవ్వకేం?'

'మా అమ్మ వచ్చేకానూ మావూ రెల్లిపోతాంగాదూ?'

'అల్లాగే తల్లీ!'

'అన్నయ్యే బెంగతుకున్నాలు. నేను బెంగతుకోలేదు.'

'అవునమ్మా! నువ్వు బంగారుతల్లివి.'

ఇంతలో మా అమ్మ తలుపు తెరుచుకొని ఒక గాలినానలా వచ్చిపడింది. శేషి మా అమ్మ భుజంమీదికి ఒక్క ఎగురు ఎగిరింది. ఇదరూ చాలా సేపు మాట్లాడలేకుండా ఏడిచారు.

'నాతల్లి నొక్కత్తినీ వదలి వెళ్లిపోయానమ్మ! నా తల్లిని' అంది మా అమ్మ కళ్లనీళ్లు తుడుచుకుంటూ.

శేషి వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ 'అన్నయ్య నన్ను బెంగతుకున్నా వన్నాలు' అంది.

'కొడదాంలే అమ్మ, అన్నయ్యని' అనిసముదాయించింది మా అమ్మ. నాకు మా అమ్మమీద చాలా కోపం వచ్చింది. మా శేషి ఏడిచిందంటే చిన్నపిల్ల, మా అమ్మ ఎందుకు ఏడవాలి? అయినా నేను మాత్రం బెంగెట్టుకోలేదూ?

మా అమ్మ బుజ్జగించినప్పుడు నాకూ ఏడుపు వచ్చింది! మా శేషిమాత్రం అనాడే సుఖంగా పొడింది, 'అలంకరించుకోవే కోడలా! అత్తవారింటికి పోవాలి.'

పెళ్లి అయిన తరవాత మా శేషి శేషు అయింది. బావ అల్లాగే పీలిచేవాడు దాన్ని. దాని అదృష్టం మంచి కుటుంబంలో పడడమే కాదు, మంచి మొగుడుకూడా దొరికాడు.

మా బావ ఆవేళ ఇంకాండు వెడతాడు బారిష్టరు పరీక్షకి. కాని బారిష్టరంటే అప్పటికీ, ఇప్పటికీ మా శేషుకి ఏమిటో తెలియదు. అదేదో ఉద్యోగమనుకునేది.

నేనూ, మా బావా గదిలో కూర్చున్నాం. గబుక్కుని తలుపు తోసుకొని 'నల్లవాడే గొల్లపిల్లవాడే' అంటూ పాడుకుంటూ వచ్చింది. బావ గదిలో ఉన్నట్టుగా అది ఎరగదు. అందువల్ల వెంటనే నాలిక కరుచుకుని పాట మానివేసింది. మా బావ అన్నాడు 'అబ్బా! ఎంత భయం నటిస్తున్నావు?'

'అయితే పోనీయండి, మానివెయ్యనే వెయ్యను.'

మళ్ళీ పాడింది 'నల్లవాడే గొల్లపిల్లవాడే.'

బావ పకపకమని నవ్వాడు. అందుకు కారణం ఉందికూడా. బావ నల్లగా ఉంటాడు. నాకూ నవ్వు వచ్చింది. శేషు సిగ్గువచ్చి ముఖం తిప్పుకుని వెళ్లిపోయింది.

మేం సావిడిలో నుంచి భోజనాలకి పోతూఉంటే ప్రక్క గదిలో మళ్ళీ అదేపాట, నెమ్మదిగా తనలో తను పాడుకుంటూను. నేను తలుపు తొయ్యబోయాను. కాని మా బావ నా చెయ్యిపట్టుకు ఆపి కొంతసేపు విన్నాడు.

భోజనాలయి అంతా సావిడిలో కూర్చున్నాం. బావ మంచం మీద వెల్లగిల వడుకున్నాడు. మా అందరి ముఖాలూ దీనంగా ఉన్నాయి. బావ వెళ్లిపోతాడు ఆవేళ. మళ్ళీ ఎన్నాళ్ళో.

ఒక కుర్చీలో బావకి కనబడకుండా కూర్చుని తమలపాకులికి ఈనెలు తీసోంది శేషు. పాడుకుంటోంది.

'నల్లవాడే గొల్లపిల్లవాడే.'

బావ తదేకదీక్షతో వింటున్నాడు. కాని తను ఆ పాట పాడు తున్నట్టుగా అది ఎరగదు. కళ్ళు దీనంగా ఆలోచిస్తున్నాయి.

పెదవులు ఏడవడానికి సంకోచిస్తున్నాయి. ఈర్పుతో ముక్కు
కొంచెంగా అదురుతోంది.

ఇంతలో మా చిన్నతమ్ముడందుకున్నాడు, 'నల్లవాడే గొల్ల
పిల్లవాడే'

శేషుకి అప్పటికి తెలిసింది తనాపాట పాడుతున్నట్టుగా, వెంటనే
ముఖంఎత్తి చూసింది ఎవరన్నా కనిపెడుతున్నారా అన్నట్టు.
మా తమ్ముణ్ణి దగరగా పిలిచి ప్రోత్సహించింది :

'పాడరా తమ్ముడూ.'

'నువ్వే పాడరాదు? నరదాగా ఉంటే, ఇందాకటి నుంచీ
పాడుతున్నావుగా!' అన్నాడు బావ.

శేషు లేచి తమలపాకులు బావచేతికి ఇచ్చి చిరునవ్వు నవ్వు
కుంటూ వెళ్ళిపోయింది లోపలికి.

బావ, నేను, ఈశ్లో చుట్టాలని చూడానికి వెళ్ళి మూడుగంటలకి
ఇంట్కి తిరిగి వచ్చాం. శేషుగొంతు గట్టిగా వినబడుతోంది.
'నల్లవాడే గొల్ల పిల్లవాడే.'

గొంతుక సాఫీగాలేదు. గట్టిగా పాడినకొద్దీ కొంత జంకుతోంది.
రావోయే కన్నీటితో ఆమె దెబ్బలాడుతోందా అనిపించింది. బావ
గదిగుమ్మంలోకి వెళ్ళి నిలబడ్డాడు. ఆమె కళ్ళలో నీళ్ళు తుడుచు
కోడానికి సావకాశం లేకపోయింది. చర్రున లేచి లోపలికి పారి
పోయింది.

మా బావ ఎంతో సానుభూతితో చిరునవ్వు నవ్వుబోతూ కొంత
సేపు అల్లా నిలబడ్డాడు.

నేనూ, శేషూ బావని సాగనంపడానికి స్టేషనుకి వెళ్ళాం. రైలు
రావడానికి ఇంకా పావుగంట వ్యవధి ఉంది. ఎవరమూ ఏమీ
మాట్లాడకుండా నిలబడ్డాం.

బావే అన్నాడు చివరకి, 'నే నింకో పావుగంటలో రైలులో
ఉంటాను.'

'మీ తాళంచెవులో, పాపం?' అంది శేషు. బావ జేబు తడుము
కొని 'ఓహో! నువ్వు తీశావా ఏమిటి?' అన్నాడు.

'ఇదీ బాగానేవుంది, నేనేం ఎరుగుదును?'

కాని అదే తీసినట్టుగా చెప్పడంలోనే తెలిసిపోయింది. బావ
రెట్టించి అడగలేదు.

రైలు వచ్చి ఆగింది. సామాను రైలులో ఎక్కింది.

శేషుని చూస్తే నాకు గుండెలు దడదడ కొట్టుకున్నాయి. కొంచెం
ముఖం కిందికి వంచింది. పెదవులు సగం విప్పి ఉన్నాయి. వేలి
గోటితో మునిపంటిని నొక్కుతూ నిలబడింది. కళ్ళలో నీటిబిందువులు
ఇంక వెక్కులమీదికి జారడమే తరవాయి. వాటిని తుడుచుకుంటే
తను ఏడుస్తో ఉన్నట్టు అందరికీ తెలిసిపోతుందని అల్లాగే
నిలబడింది.

బావ దగరగా వెళ్ళాడు. శేషు తల ఎత్తలేదు.

"వెడుతున్నాను" అన్నాడు.

శేషు తాళంచెవులగుత్తి బావవేతిలో పెట్టింది. బావ ఆ వేతిని
తన వేతిలోకి తీసుకున్నాడు.

"ఛీ! ఏడవకు. ఎందుకు ఏడుస్తావు?" అన్నాడు.

శేషు లేదన్నట్టు తల ఊపిందిగాని కన్నీటిని తుడుచుకోలేదు.

"ఇదిగో ఇల్లా చూడు. నే వెళ్ళిరానా?"

శేషు నరేనన్నట్టు తల ఊపింది. బావ శేషు వీపుమీద ఒకసారి
నిమిరి ఒక నిట్టూర్పు విడిచి రైలు ఎక్కాడు.

ఇంక మా శేషుకి అభిమానమంతా పోయి ముఖమెత్తి రైలు
వైపు చూస్తో మనసారా ఏడిచింది. ఎవరన్నా చూస్తే ఏమను
కుంటారు? నేను ఊరుకోవెట్టడానికి వీలేని పరిస్థితి అది. అసలు
అటువంటి పరిస్థితులంటేనే నా కనహ్యం. ముఖం చిట్టించి, మా
శేషుని ఊరుకోవెట్టే బాధ్యత ప్రకృతికి వదలివేసి, ఇంకోపక్కకి
తిరిగిచూస్తో నిలబడ్డాను.

*

*

*

శేషు తరవాత శేషప్ప అయింది. ఈలోగా చాలా మార్పులు జరిగాయి. శేషప్ప అదృష్టం తలకిందు అయింది. మా బావ చాలా చిన్నవయస్సులోనే పోయాడు. ఆమెకు ఒక ఆడపిల్ల. డబ్బుకి లోటులేదు. మా బావ ఆట్టే సంపాదించేదాకా బతక్కపోయినా అసలు వాళ్ల స్థితిగతులు మంచివి. బావ పోయిన తరవాత శేషప్ప మాదగరే ఉంటూ వచ్చింది. మా మేనకోడలికి ఒక మంచి సంబంధం చూసి పెళ్ళిచేశాం. కుర్రవాడు బి.ఎ. పాసయ్యాడు. స్థితిగతులు చెప్పుకోతగ్గవి కాకపోయినా లోటులేని సందర్భం. కార్యం కూడా అయిపోయింది. అతను బి.ఎల్. చదివే ఉద్దేశ్యంతో కాపరం మద్రాసులో పెట్టడలచుకున్నాడు. ఇంకొక వారంరోజులికి అతను మద్రాసు వెడతాడనగా నేను స్వయంగా అతన్ని మా యింటికి తీసుకొచ్చాను.

మా ఊరివారందరికీ పదోసారి శేషప్ప తన అల్లుణ్ణి చూపించి అంటూ వచ్చింది. 'మా అల్లుడండీ మద్రాసులో కలత్రీ చదవడానికి వెడుతున్నాడు'— బి.ఎ. అయిన తరవాత ఏది చదివినా కలత్రీ అనే దాని నమ్మకం. అల్లుడు తనలో తను నవ్వుకుని ఊరుకునేవాడు.

నేను మాత్రం మందలిస్తూ అన్నాను, 'ఒసే, కలత్రీ ఏమిటి? అదంతా తేరగా ఉందనుకుంటున్నావా?' అల్లుణ్ణి గురించి అంత తెలిసిపోయేటట్టు గొప్ప చెప్పుకోవటం సభ్యత కాదని నా భయమేమో!

'అరి నీ యమ్మాకడుపు బంగారంగానూ, మరి నాకా పరీక్షలు ఏవో తెలియవురా.' మా శేషప్ప మాత్రం పకపక నవ్వింది.

కూతుర్ని దగ్గరగా తీసుకొని బుజ్జగిస్తూ అంది. "మా తల్లి ఏం కష్టపడుతుందో వెన్నపట్టణంలో. మాటా తెలియదు మంతి తెలియదు గావును."

అల్లుడి ఎదుట కూతుర్ని అల్లా బుజగించడం నాకు ఎందుకో నచ్చలేదు. మరేంధరవాలేదు. నీకుమల్లే వేరీబాగుల్లి కాదు అది' అన్నాను.

'ఆరి నీ యమ్మాకడుపు బంగారంగానూ, దానికేం తెలుసురా పాపం.'

తను పెద్దదనీ, పైకి ఏడవకూడదనే నంగతి దానికి కొంత వరకూ తెలుసును. ఆ వారంరోజుల్లోనూ చాటుగా ఎన్నోసార్లు కళ్లు తుడుచుకోడం నేను చూశాను. కాని అల్లుడు చూస్తే అమర్యాద అని నా అనుమానం. ఆమె ఏడుపు నటన కాదని నాకు తెలిసినా నాగరికత వాంఛించే ఇతరుల ఎదట అది వెకిలితనంగా, నటనగా అగుపడిపోతుందేమోనని నా భయం. శేషప్ప వివరదాకా తనని కూడా అల్లుడు మద్రాసు రమ్మంటాడేమోనని మహా ఆశపడింది.

వెళ్లినాడు మేమంతా భోజనాలు అయాక సావిడిలో కూర్చున్నాము. అల్లుడు పత్రిక చదువుతున్నాడు కుర్చీలో కూర్చుని.

'ఎమోయి! మద్రాసులో ఏవో రోడ్డుమీద నడిచే బళ్లు ఉంటాయట గాదా?' అంది అల్లుణ్ణి ఉద్దేశించి.

'ట్రాములా అండి?' అన్నాడు.

'రోడ్డుమీదయితే ఎల్లా ఎక్కుతారవి?'

'వెళ్ళి చూస్తేగాని అర్థం కాదు' అన్నాను నేను.

'పోనీ నేనూ వెడతాను'. అల్లుడు మాత్రం వినబడనట్టు పత్రిక చదువుతున్నాడు.

అల్లుడికి వినబడకుండా నేను మందలించబోయాను.

'అటువంటి ఉద్దేశ్యాలు మనసులో ఉన్నా పైకి తేలిపోవడం మంచిదిగాదు.'

'ఆరి నీయమ్మాకడుపు బంగారంగానూ, ఇందులో తప్పేమి ఉందిరా?'

మా మేనకోడలు గదిలోకి రాబోయి మొగుణ్ణి చూసి మళ్ళీ వెనక్కి వెళ్ళిపోవోయింది.

'రా అమ్మా! ఇల్లా వచ్చి కూర్చోవచ్చు.' అది వచ్చి శేషప్ప పక్కని కూర్చుంది.

'మాతల్లి వెళ్ళిపోతుందివేళ' ఒక్కసారి ముక్కుపైకి ఎగపీల్చు కుంది. కళ్ళలో నలక పడటు నటించి కళ్ళు తుడుచుకుంది.

'మళ్ళీ శలవుల్లో తప్పకుండా వచ్చెయ్యండి' అంది అల్లణి ఉదేశించి.

'అల్లాగే లెండి' అన్నాడు అల్లుడు పత్రిక చదువుతోనే.

శేషప్ప కళ్ళు ఈసారి నీళ్ళతో నిండిపోయాయి. మేము ఏమీ అనుకోకుండా ఉంటే బారుమని ఏడిచేదే. అల్లుడి ముఖానికి పత్రిక అడుఉంది. శేషప్ప ముఖం పక్కకి తిప్పుకుని కళ్ళు తుడుచు కుంది "పేపరు విశేషా లేమిటోయి?" అంది. అనవసరపు ప్రశ్న!

కొంగు పరుచుకుని పక్కకి తిరిగి పడుకుంది. ఈసారి అది ఎంత దాచుకోడానికి ప్రయత్నించినా దుఃఖం దాగలేదు. అల్లా పడుకుని ఉండగా ఆమెకు ఎప్పుడు నిద్రపట్టిందో తెలియదు. నేను ఉన్నంతసేపూ అది ఏడుస్తూ ఉందనే అనుకున్నాను. రైలువేళ దాకా అది అల్లాగే నిద్రపోయింది.

నేను లేపాను. 'అరి నీ యమ్మకడుపు బంగారంగాను' అంటూ కళ్ళ నులుపుకుంటూ లేచింది. రైలు వేళయిందని చెప్పాను. ఆ మాట కొంత సేపటివరకూ దానికి అరం కాలేదు.

బండి వచ్చింది. సామానంతా బండిలో పెట్టుకున్నాడు బండి వాడు. అల్లుడు వెళ్ళి అవతల బండిదగర నిలబడాడు. మామేనకోడలు అడుగులో అడుగులు వేసుకుంటూ తల్లి దగరకు వచ్చింది -

'అయ్యో! తల్లీ, వెళ్ళిపోతున్నావా అమ్మా!'

శేషప్ప బారుమంది. అల్లుడు ఎదురుగా ఉన్నాడన్న సంగతి పూర్తిగా మరిచిపోయింది. వెక్కి వెక్కి చిన్నపిల్లలా ఏడిచింది. ఇంక రైలువేళ దాటిపోతుందని అల్లుడు తొందరపెట్టిన మీదట కూతుర్ని బండిలో ఎక్కనిచ్చింది. బండి వెళ్ళిపోయినా అది ఏడుపు మాత్రం మానలేదు.

అయితే అప్పుడప్పుడు నాకో ప్రశ్న వస్తూ ఉంటుంది. మనసులో విచారాన్నంతనీ పైకి వదలివెయ్యడం తప్పా? దానికి నా మనసులో ఒకటే సమాధానం. తప్పు కాకపోయినా సభ్యత కాదు. అయితే అటువంటి పరిస్థితుల్లో నేను ఏం చెయ్యాలి? దానికి మాత్రం నా మనసులో సమాధానం లేదు.